

DZIENNIK ROZPORZĄDZEŃ

dla stoł. król. miasta Krakowa.

Przedpłatę roczną 2 kor. składać można w biurach Komisarzy obwodowych. Właściciele domów w Krakowie otrzymują „Dziennik rozporządzeń“ bezpłatnie.

L. 7524/912

prez.

OBWIESZCZENIE*).

Na mocy ustawy krajowej z dnia 29-go listopada 1911 Nr. 137 Dz. u. k. **gmina Płaszów oraz obszar dworski Płaszów**, położone w autonomicznym powiecie Wielickim, **zostały połączone z miastem Krakowem** w jedną gminę miejscową pod wspólną nazwą stołeczne królewskie miasto Kraków i w myśl obwieszczenia Prezydium c. k. Namiestnictwa we Lwowie z dnia 16 stycznia 1912 roku L. III. 2041/2, wydanego w porozumieniu z Wydziałem krajowym, **z dniem 1 lutego 1912 r. przechodzą pod zarząd Rady miejskiej i Magistratu stoł. król. miasta Krakowa**, a zarazem z dniem tym przestaną na powyższych terytoriach obowiązywać ustawy krajowe, którym one jako gmina wiejska, względnie obszar dworski, i składowe części autonomicznego powiatu podlegały, a natomiast zacząć obowiązywać ustawy krajowe, którym podlega miasto Kraków.

Również z dniem 1 lutego 1912 ustaje w powyższych terytoriach urzędowa działalność władz państwowych i autonomicznych, właściwych dotąd dla tych terytoriów.

Wobec tego uchwalanie i rozstrzyganie w sprawach należących do własnego zakresu działania gminy, które dotąd w wymienionej gminie i obszarze dworskim należały do Rady gminnej, względnie do Przełożenia obszaru dworskiego, tudzież w sprawach, które należały do Reprezentacji powiatowej, przejdzie na Radę miejską w Krakowie, załatwianie zaś spraw własnego zakresu działania gminy, tudzież zakresu poruczonego, które dotąd wykonywała Zwierzchność gminna, względnie Przełożenie obszaru dworskiego, przejdzie na Magistrat miasta Krakowa.

Równocześnie załatwianie spraw administracji politycznej, które dotąd w tych terytoriach wykonywało c. k. Starostwo w Podgórzu, przejdzie na Magistrat miasta Krakowa, jako władzę polityczną I. instancji.

Strony interesowane, które w sprawach administracyjnych udawały się dotąd w powyższej gminie i obszarze dworskim do Zwierzchności gminnej i Przełożenia obszaru dworskiego, mają przeto od dnia powyższego udawać się do Magistratu miasta Krakowa.

Terytoria przyłączone, które stanowiąc będą **Dzielnice XVI. m. Krakowa, wciela się od dnia 1 lutego b. r. do IV. Komisarjatu obwodowego miejskiego**, pozostają

jącego pod kierownictwem Komisarza obwodowego, który ma biuro w domu gminnym przy placu WW. Świętych L. 6 na I. piętrze, i godziny urzędowe od 11—1 w południe i od 5—6 po południu, a w niedziele i święta od 11—12 przed południem.

Nadto dla ułatwienia stronom znoszenia się z Komisarjatem obwodu IV. ustanowiony zostanie dla terytoriów powyższych **zastępca Komisarza obwodowego**, który będzie miał biuro w domu L. 56 Dzielnic XXI. Płaszów, gdzie dotąd znajdował się Urząd gminny.

Godziny urzędowe biurowe zastępcy Komisarza obwodu IV. są od godziny 10—1 w południe, i od 5—6 po południu, a w niedzielę i święta od 10—12 przed południem.

Stronom wolno zwracać się albo do Zastępcy, albo wprost do Komisarza obwodu IV.

Zastępca Komisarza obwodu IV. dla dzielnicy Płaszów zostaje aż do dalszego zarządzenia upoważniony:

- 1) do przyjmowania od stron, w dzielnicy Płaszów zamieszkałych, podań i pism, do Magistratu adresowanych.
- 2) do potwierdzania kart kolejowych robotniczych i do stwierdzania w tym celu identyczności osób

Zastępca Komisarza obwodu IV. będzie przyjmował codziennie podania i pisma, do Magistratu adresowane, od godziny 10—11^{1/2} przed południem w dni powszednie, a w niedziele i święta od godziny 10—11 przed południem, przyczem będzie to miało skutek prawny, iż podania i pisma te z chwilą oddania ich do Zastępcy Komisarza Obwodu IV. uważać się będzie jako wniesione do dziennika podawczego Magistratu.

Wszelkie pisma i podania z dzielnicy Płaszów można jednak wnosić także wprost do dziennika podawczego Magistratu (gmach Magistratu przy placu WW. Świętych).

Zarazem dla ułatwienia stronom z terytoriów przyłączonych rychłego odnalezienia właściwego biura Magistratu lub urzędu miejskiego, Naczelnik Ekspedytu (nowe skrzydło Magistratu przy placu WW. Świętych w dziedzińcu na parterze) udzielać będzie zgłaszającym się informacyi w godzinach urzędowych od 8 rano do 2 po południu.

W czasie popołudniowym od godziny 5—6 udzielać będzie tych wskazówek p. Komisarz Obwodu IV. w swoim biurze.

Magistrat stoł. król. m. Krakowa
dnia 23 stycznia 1912 r.

*) W swoim czasie publikowano w sposób przepisa y.

L. 7525/912

Prez.

INSTRUKCYA

w sprawie przyjmowania od stron przez Zastępcę Komisarza Obwodu IV. w Dzielnicy XXI. Płaszów podań i pism, do Magistratu adresowanych.

Oдноśnie do rozporządzenia Prezydium z 24-go 1912 L. 5289 mocą którego zarządziłem, iż strony, zamieszkałe w Dzielnicy XXI. Płaszów, mogą podania i pisma adresowane do Magistratu, wnosić także do rąk Zastępcy Komisarza Obwodu IV. dla dzielnicy XXI. Płaszów, wydaję niniejszem następującą instrukcyę:

1) Podania i pisma do Magistratu adresowane, ma Zastępca Komisarza przyjmować od stron, w Płaszowie zamieszkałych od godziny 10—11^{1/2}, a w niedziele i święta od 10—11 przed południem, przyczem będzie to miało skutek prawny, iż podania i pisma te, z chwilą przyjęcia ich przez Zastępcę Komisarza uważać się będzie jako wniesione do dziennika podawczego Magistratu.

Pisma, do Magistratu adresowane, zawierające oferty licytacyjne i pisma, do których dołączona jest gotówka lub papiery wartościowe i wszelkie walory (z wyjątkiem znaczków stemplowych i pocztowych), wyłączone są od przyjmowania przez Zastępcę Komisarza Obwod. IV., i winny one być wnoszone przez strony bezpośrednio do dziennika podawczego Magistratu.

2) Na podaniach i pismach, odebranych od stron, wyciśnie Zastępca Komisarza bezwarunkowo w dniu odbioru i to bezzwłocznie po ich odebraniu stampilę swoją, obejmującą dzień, miesiąc i rok wniesienia do jego kancelaryi, tudzież liczbę bieżącą swojego osobnego dziennika podawczego, oraz zaznaczy liczbę załączników i liczbę tudzież jakość dołączonych znaczków stemplowych i pocztowych.

Stampila ta ma być wyciśniętą w tem miejscu podania względnie pisma, w którym według normy obowiązującej wyciska się stampilę dziennika podawczego Magistratu na pismach wprost do tego dziennika wnoszonych.

Zarazem wyciśnie zastępca Komisarza pod stampilą powyższą osobną stampilę, obejmującą wyrazy:

Odstępuje się dziennikowi podawczemu Magistratu.

Kraków, dnia ..... 191.....

Zastępca Komisarza obwodu IV. dla dzieln. XXI.

(podpis).

Równocześnie zaciągnie Zastępca Komisarza powyższe podania i pisma w osobny protokół dziennika podawczego u siebie na formularzu tym samym, jaki jest zaprowadzony dla Dziennika podawczego Magistratu (druk Magistratu L. 118) i to pod liczbami porządkowymi bieżącymi każdego roku od 1.

3) Odebrane podania i pisma odeśle Zastępca Komisarza zawsze tego samego dnia, za swoją filurą przez służącego biurowego w zamkniętej torbie do dziennika podawczego Magistratu tak, iżby je dziennikarz odebrał zawsze przed godziną 1 po południu, a w niedziele i święta przed godziną 12 w południe.

Jeden klucz od torby ma być w przechowaniu Zastępcy Komisarza, drugi klucz zaś w przechowaniu Kierownika dziennika podawczego Magistratu. Bezwarunkowo nie wolno udzielać klucza nikomu innemu a w szczególności także posłańcowi, odnoszącemu podania i pisma z kancelaryi Zastępcy Komisarza do dziennika podawczego Magistratu.

4) Ze względu, że dzień wniesienia do urzędu przez strony podań i pism ma częstokroć zasadnicze znaczenie dla praw stron, jak przy rekursach, reklamacjach itd., oraz z uwagi na należyty tok urzędowania, czyni się Zastępcę Komisarza Obwodu IV. dla Dzielnicy XXI. osobliście i szczególnie odpowiedzialnym za ścisłe wykonanie tego zarządzenia, iż winien na odebranych przez niego podaniach i pismach bezwarunkowo w dniu odbioru i to bezzwłocznie po ich odebraniu, wycisnąć stampilę, wyżej pod 2) rzezoną, i że te podania i pisma mają zawsze tego samego dnia, w którym je do rąk Zastępcy Komisarza złożono, być przesłane do dziennika podawczego Magistratu, w czasie wyżej oznaczonym.

5) Kierownik dziennika podawczego Magistratu jest obowiązany odebrane od Zastępcy Komisarza podania i pisma również tego samego dnia tak, jak to ma miejsce co do pism bezpośrednio do dziennika podawczego wnoszonych, zaprezentować i postąpić z niemi dalej według obowiązujących w tym kierunku przepisów.

Magistrat król. stoł. m. Krakowa

dnia 27 stycznia 1912 r.

L. 117677/911

B a.

OKOLNIK

do Stowarzyszenia przewysłowego Budowniczych w Krakowie.

Magistrat podaje do wiadomości PP. budowniczych, że według odnośnych postanowień ustawy budowlanej m Krakowa przy wnoszeniu planów na budowę gdzie nie ma jeszcze linii regulacyjnej, naprzód należy wnieść podanie o wytyczenie tej linii, a dopiero po wytyczeniu podanie o konsens na budowę. Niniejszy reskrypt zechce Stowarzyszenie zakomunikować wszystkim Członkom Stowarzyszenia.

Magistrat stoł. król. m. Krakowa

dnia 26 stycznia 1912 r.

Sprawy personalne.**Nominacye w Gazowni miejskiej.**

Działając w imieniu i z upoważnienia Rady miasta z dnia 22 marca 1906 r. uchwaliła Komisya gazowo-elektryczna na posiedzeniu w dniu 3 stycznia 1912 r.

1. Nadać posadę **naczelnika rachunkowości Gazowni** w VII. randze p. **Andrzejowi Olesiowi**, dotychczasowemu rachmistrzowi Gazowni z płacą roczną 4800 K., utrzymaniem dodatku osobistego 600 kor. do emerytury połączalnego i dodatkiem kwaterowym 1.288 kor. rocznie.

2. Nadać posadę inżyniera Gazowni w IX. randze adjunktowi technicznemu p. **Adolfowi Żurkowi** z płacą roczną 3.400 kor. (4-ty stopień płacy), mieszkaniem służbowym w Zakładzie i dodatkiem 480 kor. rocznie za administrację kolonii robotniczej.

3. Nadać posadę inżyniera Gazowni w IX. randze p. **Edwardowi Mianowskiemu**, inżynierowi-chemikowi, z płacą roczną 3.000 kor. (2 stopień płacy) i mieszkaniem służbowym w Zakładzie.

4. Nadać posadę inżyniera Gazowni w IX. randze p. **Adamowi Michałowskiemu**, inżynierowi-mechanikowi, z płacą roczną 3.000 kor. (2 stopień płacy) i dodatkiem kwaterowym 960 kor. rocznie.

5. Nadać posadę starszego adjunkta Gazowni w IX. randze p. **Emilowi Drapelli**, likwidatorowi Gazowni, z płacą roczną 3.400 kor. (4-ty stopień płacy) i dodatkiem kwaterowym 960 kor. rocznie.

6. Posunąć p. **Władysława Śladowskiego**, adjunkta Gazowni p. o. kierownika sklepu na 4-ty stopień płacy IX. rangi tj. na 3.400 kor. z dodatkiem kwaterowym 960 kor. rocznie, z tytułem starszego adjunkta.

7. Posunąć starszego adjunkta Gazowni p. **Mikołaja Trybalskiego** na 4-ty stopień IX. rangi t. j. do 3.400 kor. z dodatkiem kwaterowym 960 kor.

8. Nadać posadę starszego adjunkta rachunkowego w IX. randze p. **Floryanowi Mikulskiemu**, adjunktowi rachunkowemu z płacą 2.800 kor. i dodatkiem kwaterowym 960 kor. rocznie.

Komisya uchwaliła nadto, by podwyższone pobyry związane z nadanymi posadami, lub przyznane urzędnikom a wanse, liczyły się wstecz od 1 kwietnia 1911 r.

Nominacje urzędników kancelaryjnych Magistratu.

Na zasadzie § 89 statutu dla miasta Krakowa zamianowani zostali **praktykantami kancelaryjnymi Magistratu** z adjutum 1.400 kor. rocznie pod warunkami w dekrete wymienionymi:

1. Pan **Bahr Zygmunt Jan** (2 im.), dotychczas pomocnik kanc. Magistratu. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 15 grudnia 1911 do L. Prez. 1107/911 z dodatkiem osobistym w rocznej kwocie 220 koron, przypadającym nominatowi aż do uzyskania XI kl. rangi. (LM: 132883/911 Prez.).

2. Pan **Berski Paweł**, dotychczas pomocnik kanc. Magistratu. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 14-go grudnia 1911 do L. Prez. 1113/911 (LM: 132891/911 Pr)

3. Pan **Burzyński Ignacy Antoni** (2 im.), dotychczas pomocnik kancelaryjny Magistratu Dekret Prezydium Magistratu z dnia 15 grudnia 1911 do L. Prez. 1120/911 z dodatkiem osobistym w rocznej kwocie 40 kor., przypadającym nominatowi aż do uzyskania XI klasy rangi. (LM: 132879/911 Prez.).

4. Pan **Czech Fryderyk**, dotychczas pomocnik kancelaryjny Magistratu. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 15 grudnia 1911 do L. Prez. 1111/911 z dodatkiem osobistym w rocznej kwocie 70 koron, przypadającym nominatowi aż do uzyskania XI. klasy rangi. (LM: 132877/911 Prez.).

5. Pan **Czernigiewicz Rudolf**, dotychczas pomocnik kancelaryjny Magistratu. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 15-go grudnia 1911 do L. Prez. 1124/911 (LM: 132894/911 Prez.).

6. Pan **Dembowski Stanisław Jan** (2 im.), dotychczas pomocnik kancelaryjny Magistratu. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 15 grudnia 1911 r. do L. Prez. 1115/911 (LM: 132896/911 Prez.).

6. Pan **Harabasz Jan**, dotychczas pomocnik kancelaryjny Magistratu. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 15 grudnia 1911 do L. Prez. 1122/911 z dodatkiem osobistym w rocznej kwocie 280 koron, przypadającym nominatowi aż do uzyskania XI. klasy rangi. (LM: 132873/911 Prez.).

8. Pan **Hergot Stanisław Antoni** (2 im.), dotychczas pomocnik kancelaryjny Magistratu. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 15-go grudnia 1911 r. do L. Prez. 1119/911 (LM: 132890/911 Prez.).

9. Pan **Jankiewicz Stanisław Jan** (2 im.), dotychczas pomocnik kancelaryjny Magistratu. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 15 grudnia 1911 r. do L. Prez. 1126/911 (LM: 132876/911 Prez.).

10. Pan **Kaleta Ludwik**, dotychczas pomocnik kancelaryjny Magistratu. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 15 grudnia 1911 r. do L. Prez. 1121/911 z dodatkiem osobistym w rocznej kwocie 280 koron, przypadającym nominatowi aż do uzyskania XI. klasy rangi. (LM: 132878/911 Prez.).

11. Pan **Lemański Józef**, dotychczas pomocnik kancelaryjny Magistratu. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 15 grudnia 1911 r. do L. Prez. 1104/911 z dodatkiem osobistym w rocznej kwocie 340 koron, przypadającym nominatowi aż do uzyskania XI. kl. rangi. (LM. 132885/911 Prez.).

12. Pan **Mika Maryan Wiktor** (2 im.), dotychczas pomocnik kancelaryjny Magistratu. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 15 grudnia 1911 do L. Prez. 1117/911 (LM: 132881/911 Prez.).

13. Pan **Porębski Henryk Michał** (2 im.), dotychczas pomocnik kancelaryjny Magistratu. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 15 grudnia 1911 r. do L. Prez. 1118/911. (LM: 132889/911 Prez.).

14. Pan **Rogal Wacław Michał Kosma Damian** (4 im.), dotychczas pomocnik kancelaryjny Magistratu. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 14 grudnia 1911 r. do L. Prez. 1125/911 (LM: 132874/911 Prez.).

15. Pan **Rotter Adolf**, dotychczas pomocnik kancelaryjny Magistratu. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 15 grudnia 1911 r. do L. Prez. 1109/911 z dodatkiem osobistym w rocznej kwocie 760 koron, przypadającym nominatowi aż do uzyskania XI. kl. rangi. (LM: 132883/911 Prez.).

16. Pan **Setkowicz Roman**, dotychczas pomocnik kancelaryjny Magistratu Dekret Prezydium Magistratu z dnia 15 grudnia 1911 r. do L. Prez. 1105/911 z dodatkiem osobistym w rocznej kwocie 220 koron, przypadającym nominatowi aż do uzyskania XI. klasy rangi. (LM: 132893/911 Prez.).

17. Pan **Szymański Edward**, dotychczas pomocnik kancelaryjny Magistratu Dekret Prezydium Magistratu z dnia 15 grudnia 1911 r. do L. Prez. 1106/911 z do-

datkiem osobistym 220 koron rocznie przypadającym nominatowi, aż do uzyskania XI. klasy rangi. (LM: 132880/911 Prez.).

18. Pan **Twaróg Władysław**, dotychczas pomocnik kancelaryjny Magistratu. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 15 grudnia 1911 r. do L. Prez. 1103/911 z dodatkiem osobistym w rocznej kwocie 340 koron, przypadającym nominatowi aż do uzyskania XI. klasy rangi. (LM: 132884/911 Prez.).

19. Pan **Uznański Leon**, dotychczas pomocnik kancelaryjny Magistratu. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 15 grudnia 1911 r. do L. Prez. 1114/911 (LM: 132885/911 Prez.).

20. Pan **Wantuch Włodzimierz Ludwik** (2 im.) dotychczas pomocnik kancelaryjny Magistratu. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 15 grudnia 1911 r. do L. Prez. 1112/911 (LM: 132886/911 Prez.).

21. Pan **Wysocki Kornel**, dotychczas pomocnik kancelaryjny Magistratu. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 15 grudnia 1911 r. do L. Prez. 1108/911 z dodatkiem osobistym w rocznej kwocie 520 koron, przypadającym nominatowi aż do uzyskania XI kl. rangi (LM: 132875/911 Prez.).

Emerytury.

Jan Czerwiński, woźny prezydialny Magistratu na zasadzie § 89 statutu dla miasta Krakowa **zwolniony** został z dniem 31 stycznia 1912 r. od **obowiązków służbowych woźnego** prezydialnego Magistratu i przeniesiony z tymże dniem w stały stan spoczynku z wyrażeniem uznania za długoletnie gorliwe pełnienie obowiązków służbowych. (LM: 120147/911 Prez.).

Nominacje w Straży pożarnej.

Na zasadzie § 89 statutu dla miasta Krakowa zamianowani zostali:

A. Starszymi pompierami:

1. Pan **Głąb Tomasz**, dotychczas pompier I klasy. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 2 stycznia 1912 r. do L. M. 136107/911 (LM: 4036/913 Prez.).

2. Pan **Mazurkiewicz Józef Kasper** (2 im.), dotychczas pompier I. klasy. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 2 stycznia 1912 r. do L. M. 136108/911 (LM: 4035/912 Prez.).

3. Pan **Sikora Władysław Jan** (2 im.), dotychczas pompier I klasy. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 2 stycznia 1912 r. do L. M. 136106/911. (LM: 4037/912 Prez.).

4. Pan **Szczepański Kazimierz**, dotychczas pompier I. kl. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 2 stycznia 1912 r. do L. M. 136109/911. (LM: 4034/912 Prez.).

Wszyscy z płacą roczną 1.110 koron, prawem do czterech trzechleci po 70 koron rocznie, umundurowaniem i dodatkiem na mieszkanie w kwocie 360 koron rocznie aż do czasu wystawienia budynku na mieszkanie dla funkcyjaryszki miejskiej Straży pożarnej i pod warunkami w dekrecie wymienionymi.

B. Pompierami I klasy:

1. Pan **Łapczyński Henryk**, dotychczas prowizoryczny pompier II. klasy. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 2 stycznia 1912 r. do L. M. 136112/911. (LM: 4048/913 Prez.).

2. Pan **Klęk Andrzej Jan** (2 im.), dotychczas pompier II. klasy. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 2-go stycznia 1912 r. do L. M. 136117/911 (LM: 4038/911 Prez.).

3. Pan **Kopf Józef**, dotychczas pompier II. klasy. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 2 stycznia 1912 r. do L. M. 136114/911 (LM: 4045/912 Prez.).

4. Pan **Kornecki Feliks Jan** (2 im.), dotychczas pompier II. klasy Dekret Prezydium Magistratu z dnia 2-go stycznia 1912 r. do L. M. 136116/911. (LM. 4041/912 Prez.).

5. Pan **Stefański Franciszek**, dotychczas pompier II klasy. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 2 stycznia 1912 r. do L. M. 136113/911. (LM: 4039/912 Prez.).

6. Pan **Włodek Franciszek**, dotychczas pompier II. klasy. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 2 stycznia 1912 r. do L. M. 136111/911. (LM: 4047/912 Prez.).

7. Pan **Znak Teofan**, dotychczas pompier II. kl. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 2 stycznia 1912 r. do L. M. 136115/911. (LM: 4044/912 Prez.).

Wszyscy z płacą roczną 900 koron, prawem do czterech trzechleci po 70 koron rocznie, umundurowaniem i mieszkaniem w naturze oraz pod warunkami w dekrecie wymienionymi.

8. Pan **Walezy Antoni**, dotychczas pompier II. kl. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 2 stycznia 1912 r. do L. M. 136110/911 z umundurowaniem i dodatkiem na mieszkanie w kwocie 360 koron rocznie, aż do czasu wystawienia budynku na mieszkanie dla funkcyjaryszki miej. Straży pożarnej i pod warunkami w dekrecie wymienionymi. (LM: 4046/912 Prez.).

C. Prowizorycznymi pompierami I klasy:

1. Pan **Fiałkiewicz Adam Zdzisław** (2 im.), dotychczas prowizoryczny pompier II klasy. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 2 stycznia 1912 r. do L. M. 136120/911 (LM: 4040/912 Prez.).

2. Pan **Frączak Michał**, dotychczas prowizoryczny pompier II. klasy. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 2 stycznia 1912 r. do L. M. 136119/911. (LM: 4042/912 Prez.).

3. Pan **Nowak Ludwik Hilary** (2 im.), dotychczas prowizoryczny pompier II. klasy. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 2 stycznia 1912 do L. M. 136118/911. (LM: 4043/912 Prez.)

Wszyscy z płacą roczną 900 koron, oraz prawem do czterech trzechleci po 70 koron rocznie, umundurowaniem i mieszkaniem w naturze, oraz pod warunkami w dekrecie wymienionymi.

D. Pompierami II klasy:

1. **Buchowicz Jan**, dotychczas niezaprzyśiężony praktykant. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 2 stycznia 1912 do L. M. 136125/911. (LM: 4052/912 Prez.).

2. **Kapczyński Jakób**, dotychczas niezaprzysiężony praktykant. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 3-go stycznia 1912 do L. Prez. 136127/911. (LM: 4717/912 Prez.).

3. **Migda Andrzej**, dotychczas niezaprzysiężony praktykant. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 3 stycznia 1912 r. do L. Prez. 136128/911 (LM: 4714/912 Prez.).

4. **Prząda Wojciech**, dotychczas niezaprzysiężony praktykant. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 3-go stycznia 1912 r. do L. Prez. 136126/911. (LM: 4049/912 Prez.).

5. **Radzik Piotr**, dotychczas prowizoryczny praktykant. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 2 stycznia 1912 r. do L. Prez. 136123/911. (LM: 4054/912 Prez.).

6. **Sikora Stanisław Wojciech** (2 im.), dotychczas niezaprzysiężony praktykant. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 2 stycznia 1912 r. do L. Prez. 136124/911. (LM: 4053/912 Prez.).

8. **Sowa Jan**, dotychczas niezaprzysiężony praktykant. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 3 stycznia 1912 r. do L. Prez. 136130/911. (LM: 4716/912 Prez.).

8. **Tatara Józef**, dotychczas niezaprzysiężony praktykant. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 3 stycznia 1912 r. do L. Prez. 136129/911. (LM: 4715/912 Prez.).

Wszyscy z płacą roczną 760 koron, z prawem do trzech trzecieli po 70 koron rocznie, umundurowaniem i mieszkaniem w naturze, oraz pod warunkami w dekrecie wymienionymi.

E. Prowizorycznymi pompierami II klasy:

1. **Jesionka Jan**, dotychczas prowizoryczny praktykant. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 2 stycznia 1912 r. do L. M. 136121/911. (LM: 4051/912 Prez.).

2. **Wieroński Paweł Piotr Ignacy** (3 im.), dotychczas prowizoryczny praktykant. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 2 stycznia 1912 r. do L. Prez. 136122/911. (LM: 4050/912 Prez.).

Obaj z płacą roczną 760 koron, prawem do trzech trzecieli po 70 koron rocznie, umundurowaniem i mieszkaniem w naturze, oraz pod warunkami w dekrecie wymienionymi.

F. Prowizorycznymi praktykantami:

1. **Capik Piotr**, dotychczas niezaprzysiężony praktykant. Straży pożarnej. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 3 stycznia 1912 r. do L. Prez. 136131/911. (LM: 4711/912 Prez.).

2. **Marchwicki Józef**, dotychczas niezaprzysiężony praktykant m. Straży poż. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 3 stycznia 1912 r. do L. Prez. 136132/911. (LM: 4713/912 Prez.).

3. **Palonek Jakób**, dotychczas niezaprzysiężony praktykant miej. Straży poż. Dekret Prezydium Magistratu z dnia 3 stycznia 1912 r. do L. Prez. 136133/911 (LM: 4712/912 Prez.).

Wszyscy z płacą roczną 690 koron, wspólnym mieszkaniem służbowym i umundurowaniem, oraz pod warunkami w dekrecie wymienionymi.

Protokoły obrad Rady miejskiej.

Posiedzenie zwyczajne (19 w kad. XVI.) z dnia 9 stycznia 1912 r.

Przewodniczący: I. Wiceprezydent Dr. Szarski.

II. Wiceprezydent m.: Józef Sare.

Sekretarz Rady: Dr. Tadeusz Kannenberg.

Radców miejskich obecnych 70.

Radcy miejscy: Dr. Bandrowski, Birnbaum, Czunko, Daszyński, Dr. Doboszyński, Godzicki, Dr. Gros, Dr. Guńkiewicz, Klemensiewicz, Prezydent Dr. Leo, Maciołowski, Peltz, Dr. Twaróg, Dr. Wasung, hr. Wodzicki (15) nieobecność swą usprawiedliwili.

Początek posiedzenia o godz. 5^{1/2} wieczór.

Przed porządkiem dziennym.

Wspomnienie pośmiertne.

Po otwarciu posiedzenia, przewodniczący I. Wiceprezydent Szarski poświęcił żałobne wspomnienie ś. p. **Zenonowi Stoneckiemu**, b. dyrektorowi Tow. wzajemnych ubezpieczeń, jako radcy miejskiemu przez dwie kadencje, podnosząc jego gorliwą pracę w sekcji skarbowej Rady miasta i w wydziale wielkim Kasy Oszczędności m. Krakowa. Wspomnienia żałobnego wysłuchała, stojąc, Rada miasta.

Mleczarnia miejska.

Naczelnik Wydziału aprowizacyjnego radca Magistratu Sawiński złożył sprawozdanie z działalności miejskiej mleczarni, otwartej dn. 2 stycznia b. r. Mleczarnia sprzedaje codziennie całą dostawę 1200 litrów; mleko jest bardzo dobre i zawiera 3% tłuszczu. Magistrat poszukuje dalszych dostaw mleka. Referent zaznaczył, że mleczarnia wpłynęła na obniżenie cen mleka

Zmiana porządku dziennego.

Przewodniczący cofnął z porządku dziennego wnioski o udzielenie zapomóg drożyznianych urzędnikom i nauczycielom, albowiem pojawiły się wnioski o rozszerzenie tych zapomóg, co wymaga obmyślenia potrzebnego pokrycia; również cofnął na życzenie większego grona radców wnioski w sprawie budowy nowych zakładów sanitarnych, gdyż rzecz należy jeszcze gruntownie rozpatrzyć.

Szkoty przemysłowe i rękodzielnicze.

R. m. Konopiński oświadcza, że na ostatnim pełnym posiedzeniu Rady szkolnej krajowej zakomunikował uchwaloną w r. z. rezolucję Rady miasta Krakowa, aby Rada szkolna przy zakładaniu państwowych szkół przemysłowych i rękodzielniczych uwzględniała przede wszystkim większe centra przemysłowe, jak Kraków i Lwów. Chcąc jako delegat do Rady szkolnej poznać potrzeby sfer rękodzielniczych i przemysłowych miasta Krakowa, prosi mowca Prezydium Rady miasta, aby w najkrótszym czasie zwołało posiedzenie Komisji przemysłowej, w którym oprócz przedstawicieli rękodzielnictwa i przemysłu, wzięliby także udział pp. dyrektor wyższej

szkoły przemysłowej i dyrektor Muzeum techniczno-przemysłowego, i w którym mowca radby uczestniczył.

R. m. Kosobucki podziękował mowcy za czynione dotąd w tej mierze zabiegi i prosił o doprowadzenie sprawy do skutku.

Przewodniczący oświadczył, że życzeniu r. m. Konopińskiego uczyni zadosyć.

Etat Gazowni. — Nadużycia dorożkarzy. — Kurtyna Siemiradzkiego.

R. m. Maryan Starzewski interpelował w sprawie jak najrychlejszego uchwalenia etatu Gazowni miejskiej, oraz w sprawie nadużyć ze strony dorożkarzy, nie trzymających się taksy i żądających wygórowanych cen przy jeździe do kolonii urzędniczej przy kościele św. Salwatora. Mowca prosił, aby Prezydium za pośrednictwem Dyrekcji policji wpłynęło na dorożkarzy i uzyskało poszanowanie obowiązującej taryfy. Mowca podniósł jeszcze potrzebę odnowienia kurtyny Siemiradzkiego w miejskim teatrze.

Przewodniczący odpowiedział, że sprawa etatu Gazowni będzie w sobotę przez podkomitet i Komitet Gazowni załatwioną. Co do przekraczania taryfy dorożkarskiej, mowca wskazał, że Prezydium miasta odniesie się do Dyrekcji policji; byłoby wskazane, aby osoby pokrzywdzone zwracały się z pisemnym doniesieniem, choćby na kartce korespondencyjnej, do Dyrekcji policji, która każde przekroczenie surowo karze. Wreszcie mowca przyrzekł, że poezyni kroki co do naprawy kurtyny Siemiradzkiego.

Chodniki żwirowane.

R. m. Pająk uzasadnił następującą interpelację: Wzywa się Magistrat, aby w celu poprawy pieszej komunikacji w nowych dzielnicach wykonał w ciągu zimy żwirowane chodniki we wszystkich tych miejscach, gdzie wskutek błota komunikacja jest niemożliwa. Rezolucyę przyjęto. (LM: 3312/912 B/b).

Zakłady sanitarne.

R. m. Ponikło podniósł sprawę cofnięcia z porządku dziennego budowy zakładów sanitarnych i wskazał na jej znaczenie, prosząc, aby dalsze rozpatrzenie jak najrychlej przeprowadzono i wnioski Radzie przedłożono.

Saneczkowanie po ulicach.

R. m. Dębicki porusza sprawę saneczkowania po ulicach i chodnikach, szczególnie ma to miejsce na drodze do Salwatora. Należy temu zapobiedz niepodobna bowiem przechodzić tamtędy spokojnie.

Przewodniczący wyjaśnił, że zarządzi co potrzeba.

Drugi w Grzegórkach.

R. m. Muranyi podniósł zły stan dróg i chodników na Grzegórkach, prosząc o zarządzenie złemu.

Przewodniczący wyjaśnił, że zarządzi co należy.

Wodociąg miejski.

R. m. Bujwid z powodu pęknięcia rury wodociągowej wnosi rezolucyę:

„Komisya wodociągowa zastanowi się nad możliwie rychłym zaprowadzeniem drugiego wodociągu, oraz nad

wybozem czynnych studzien kopanych w różnych miejscach Krakowa“.

R. m. Domański wskazał, że drugi rurociąg może mieć mniejszy przekrój i w takim razie będzie taniej kosztował. Dalej zaznaczył konieczną potrzebę pompowania wody z istniejących studzien w pewnych odstępach czasu, aby oczyścić wodę i utrzymać ją w stanie zdatnym do użytku.

Wiceprezydent Sare wyjaśnił, że położenie drugiego rurociągu nie jest zbyt odległym, ponieważ dotychczasowy wkrótce już nie będzie wystarczał na potrzeby miasta i trzeba będzie zbudować drugi. Koszta drugiego rurociągu wyniosą od 500—700 tysięcy koron.

Rada przyjęła rezolucyę r. m. Bujwida. (B. W.).

Muzeum Narodowe na Wawelu.

Imieniem Sekcyi I., II., IV. i Komisji archiwalnej sprawozdawca radea Magistratu Groele wnosi:

Rada miasta uchwali:

1) Udać się do Wydziału krajowego ewentualnie Sejmu krajowego z prośbą o oddanie gmachu po szpitalu wojskowym na Wawelu na stałe pomieszczenie Muzeum narodowego w Krakowie i Archiwum aktów dawnych miasta Krakowa.

2) Na koszta adaptacji powyższego gmachu celem pomieszczenia w nim Muzeum narodowego i Archiwum aktów dawnych, obliczone przez Budownictwo miej na 350.000 kor., przeznacza się z funduszów miejskich kwotę 150.000 kor i poleca się Magistratowi, aby wniósł petycyę do c. k. Rządu i Sejmu krajowego o przyznanie na ten cel subwencyi na pokrycie reszty tych kosztów. (LM: 132025/911 IV.).

R. m. Julian Nowak poparł gorąco wnioski, wskazując, że dla zbiorów Muzeum potrzebne jest lepsze pomieszczenie, albowiem dzisiaj dla braku miejsca cennych przedmiotów należyce uwidocznić nie można. Szczęśliwą jest myśl pomieszczenia obok zbiorów Muzeum także archiwum aktów dawnych Krakowa, gdzie także znajdują się cenne zabytki. Odnowiony Zamek także będzie stanowił Muzeum; będzie to więc istne Akropolis polskie.

Starszy radea budownictwa Jan Zawiejski, architekt miejski, objaśnił przygotowane plany przekształcenia dawnego szpitala wojskowego na cele Muzeum Narodowego. Budynek nadaje się bardzo dobrze na zamierzony cel: sale są obszerne, wszystkie sklepione. Budowniczy szpitala tak urządził sale, że mają zamurowane drzwi, a dzisiaj po wybieciu drzwi można stworzyć wspaniałą amfiladę 14 sal z jednej strony, a 6 z drugiej. Fasada Muzeum będzie nowa. Koszta adaptacji obliczono na 350.000 kor.

R. m. Konopiński wyraził zadowolenie z przedłożonych Radzie wniosków, zbliżających urzeczywistnienie pomieszczenia Muzeum Narodowego na Wawelu. Mowca wyraził nadzieję, że nasi posłowie parlamentarni i sejmowi poczynią kroki o przyznanie subwencyi ze strony rządu i kraju na cele adaptacji budynku na Muzeum Narodowe.

R. m. Fierich również wyraził uznanie z powodu przygotowania tej sprawy; zastrzegł jednakże, aby archiwum miało na Wawelu stałe pomieszczenie i osobny zarząd i było oddzielone od Muzeum Narodowego.

Wnioski Sekcyi i Komisji Rada uchwałała jednomyślnie.

Kupno realności.

Imieniem Sekcyi I. i II. referent sekretarz Magistratu Dr. Wydro wnosi:

Rada miasta uchwali:

a) W celu regulacji placu **WW. Świętych i ulicy Grodzkiej** — częściowo dla przyszłego rozszerzenia Magistratu — nabyć od **Perli z Hoffów Rieserowej** oraz od spadkobierców bł. p. Hirscha Riesera realność 1 kat. 91 Dz. 1 wh. 422 (dawniej l. wh. 85) przy ul. Grodzkiej w Krakowie za cenę kupna 125.000 koron.

b) Gmina miasta Krakowa przejmuje ciężące na tej realności ciężary:

1) na rzecz funduszu wikaryuszy katedralnych w kwocie 300 złp., 2) na rzecz funduszu Kollegiaty WW. Świętych w kwocie 300 złp., 3) na rzecz wikaryuszy Kollegiaty WW. Świętych w kwocie 300 złp., 4) na rzecz Kasj oszczędności m. Krakowa w kwocie 24.000 K. zpn.

Natomiast przy podpisaniu kontraktu kupna-sprzedaży spłaconą zostaje ciężąca na tej realności wierzytelność Abrahama Hoffa w kwocie łącznej 12.000 kor.

Wszystkie powyższe ciężary wraz z kwotą 10.000 kor., tytułem zadatku przez Gminę miasta Krakowa najdalej do dnia 11 stycznia 1912 roku w Krakowskim Banku komercyjnym w Krakowie złożyć się mającą, z ceny kupna mają być stracone, natomiast reszta ceny kupna ma być przy podpisaniu kontraktu, które najdalej do 3 miesięcy, licząc od dnia 26 grudnia 1911 r. nastąpić winno, sprzedawcom wypłaconą.

c) Koszta sporządzenia kontraktu, stempli, należytości przenośnych i t. d. ponosi Gmina miasta Krakowa.

d) Do podpisania kontraktu upoważnia się obok p. Prezydenta miasta Radców miejskich pp. Stefana Iglieckiego i Andrzeja Guzikowskiego, a na wypadek przeszkody u jednego z nich Radcę p. Joachima Rittermanna.

e) Cena kupna wraz z kosztami ma być pokrytą z przyszłej większej pożyczki inwestycyjnej długoterminowej z tem, że w razie potrzeby należy na rachunek tej pożyczki zaciągnąć na powyższy cel pożyczkę krótkoterminową, przyczem Rada miasta upoważni Prezydenta miasta łącznie z Sekcją skarbową do oznaczenia warunków tej pożyczki krótkoterminowej, instytucyi, w której ma być zaciągnięta, czasu realizacji i do delegowania Radców miejskich do podpisania dokumentów pożyczkowych. (LM: 107094/911 I a)

R. m. Dąbrowski sprzeciwia się kupnu realności ze względu na wysoką cenę. Mowca wnosi o zasadnicze rozstrzygnięcie sprawy, kupić czy nie kupować; na wypadek uchwały kupna wnosi, aby upoważnić Prezydym do dalszych pertraktacji na podstawie maksymalnej ceny kupna 80.000 koron.

Po wyjaśnieniu przez przewodniczącego I. Wiceprezydenta Dr. Szarskiego r. m. Guzikowski przemawia za wnioskami Sekcyj wskazując na odpowiednią chwilę zakupu realności.

R. m. Beringer sprzeciwia się wywodom r. m. Dąbrowskiego. Realność musi się kupić dla regulacji ulicy Grodzkiej.

R. m. Porębski przemawia za wnioskami Sekcyj. Zakupić się mająca realność ma być zburzona. Gmina jest w przymusowym położeniu ze względu na regulację tej części miasta, im dłużej będzie się czekać, tem wyższa będzie cena kupna.

Wnioski połączonych Sekcyj uchwalono.

Wniosek r. m. Dąbrowskiego upadł.

Regulacja ulicy Małej w Dębnikach.

Imieniem Sekcyi I. i II. referent sekretarz Magistratu Dr. Wydro wnosi:

Rada miasta uchwali:

1) Dla regulacji ulicy Małej w Dębnikach nabyć od **Anieli 1° Lenkiewiczowej 2° Jaworskiej** z jej realności 1 wh. 197 gm. kat. Dębni z parceli grunt. 1 kat. 122/21 część o pow. około 42 s² za cenę licząc po 70 koron za 1 s.², płatną w 14 dni po zainstalowaniu Gminy miasta Krakowa za właścicielkę gruntu w stanie wolnym od ciężarów.

2) Koszta kontraktu kupna-sprzedaży, stemple, należytości przenośne ponosi Gmina m. Krakowa.

3) Wydatek na zakupno owego gruntu pokryć z funduszu regulacji miasta.

4) Do podpisania kontraktu obok p. Prezydenta miasta upoważnia się Radców m. pp. Meusa i Guzikowskiego a na wypadek przeszkody u jednego z nich Radcę miej. p. Dra Merza. (LM: 70014/910 I a).

Uchwalono.

Kredyt na wytyczanie linii regulacyjnych.

Imieniem Sekcyi I. sprawozdawca st. radca budown. Kłeczek wnosi:

Rada miasta uchwali:

Przyznaje się do Dz. VI. p. I a. „Wytyczanie linii regulacyjnych i pomiary dla nowo powstających i pomiary dla nowo powstających budowli“ kredyt dodatkowy na rok 1911 w kwocie 1.000 kor. (LM: 103270/911 B/b).

Uchwalono.

Rozszerzenie tramwaju.

Imieniem Komisji tramwajowej sprawozdawca II. Wiceprezydent Sare w wyczerpującym sprawozdaniu przedłożył następujące wnioski:

Rada miasta uchwali:

1) Przyjmuje się do wiadomości i zatwierdza uchwalony przez Radę zawiadowczą Krakowskiej Spółki tramwajowej a przyjęty przez Komisję tramwajową Rady miejskiej program budowy nowych i przekształcenia istniejących linii tramwajowych.

2) Zezwala się na używanie ulic i placów dla budowy nowych, i przekształcenia istniejących linii tramwajowych.

3) Upoważnia się Komisję tramwajową do ustalenia warunków i zawarcia nowego układu z Krakowską Spółką tramwajową. (LM: 3715/912 III a).

Sprawozdawca przypomniał historię krakowskiego tramwaju i podał szczegółowe daty co do jego rozwoju

Po rozszerzeniu miasta okazała się potrzeba ujęcia tramwaju w ręce Gminy; wykupiła ona $\frac{7}{8}$ akcyj i dzisiaj ma własny zarząd. W tym stanie rzeczy Zarząd miasta polecił dyrekcji wypracowanie planu rozszerzenia tramwaju w interesie polityki gospodarczej Gminy. Przedsięwzięte badania wykazały potrzebę gruntownego przerobienia istniejących linii i konieczności wprowadzenia większych i wygodnych wozów, z należytymi motorami i hamulcami, któreby umożliwiły większą chyżość wozu, wynoszącą obecnie zaledwie 10 kilometrów na godzinę. Poinformowano zbudować tramwaj taki, jaki się obecnie wszędzie buduje. Zażądano opinii znawców, po ich zbadaniu uznały czynniki gminne, że należy stare linie przerobić na dwutorowe o normalnej szerokości i taki system zaprowadzić przy budowie nowych linii, tak, aby prowadzić można wozy większe, cięższe i szersze, których na obecnym profilu szyn prowadzić nie można. Na podstawie powyższych zasad p. dyrektor Fischer wypracował program budowy nowych linii tramwajowych; Rada nadzorcza zatwierdziła program budowy nowych linii. Koszta przebudowy i budowy obliczono na 12 milionów koron; dotychczasowe doświadczenia, wykazujące rozwój tramwaju i dochodów co roku, pozwalają przypuszczać dalszy wzrost dochodów i oprocentowanie wyłożonego kapitału. Porządku budowy linii z góry stanowczo uchylać nie można, bo życie wskaże istotną potrzebę budowy. Idzie o to, aby budowa pierwszej linii mogła być w bieżącym roku podjęta i ukończona. Linie są następujące:

Rok 1912. Rzeźnia miejska — Starowiślna — Gertrudy — Dominikańska — Franciszkańska — Zwierzyniecka — kościół św. Salwatora.

Wraz z budową tejże linii jest zaprojektowane urządzenie prowizorycznej remizy na gruntach obecnej centrali przy ul. Gazowej.

Rok 1913. Nowy dworzec osobowy — ul. Pawia (Plac Matejki — ul. Kolejowa — Główna poczta — ulica Grzegorzewska).

Rok 1914. Tor wyścigowy — Park Dra Jordana — ul. Wolska (Jabłonowskich) — Podwale — Dunajewskiego — Basztowa — Nowy dworzec osobowy — Lubicz — Rakowicka — Topolowa Lubicz.

Rok 1915. Ul. Dietłowska — Starowiślna — Rynek główny — Szewska (św. Anny) — Karmelińska — Park krakowski — Szkoła kadecka w Łobzowie.

Rok 1916. Ul. Straszewskiego — Wiślna — Rynek główny — ul. Sławkowska (Podwale — Dunajewskiego — Basztowa) — Długa — Nowy szpital wojskowy — Nowy dworzec towarowy.

Rok 1917. Ul. Krakowska — Stradom — Grodzka (Stolarska) — Floryańska (Szpitalna) — Pijarska — Plac Matejki — Nowy dworzec osobowy — Warszawska — Omentarz.

W dyskusji r. m. Dr. Rosenblatt wskazał na ważność posiadania tramwaju w ręku Gminy i omówił kwestję rentowności. Na oprocentowanie i amortyzację potrzeba takiego ruchu, aby rozszerzony tramwaj przewiózł w roku 13 milionów ludzi (75 jazd na każdego mieszkańca Krakowa) i przyniósł dochodu brutto 1,900 000 kor. Przed 10 laty przewiózł tramwaj 2,705 000 osób, po 10 latach 8,500.000 osób; można przypuszczać, że frekwencja na rozszerzonych liniach wzrośnie o $4\frac{1}{2}$ miliona osób. Ta liczba zapewni potrzebne finansowe po-

krycie i dlatego mówca sądzi, że rozszerzenie i przebudowa tramwaju przyniesie korzyści miastu bez obciążenia.

R. m. Maywalt ze stanowiska fachowego wykazywał korzyści z zaprowadzenia toru normalnego i podwójnego. Usunięcie tramwaju z Rynku jest niemożliwe, bo linie, idące przez Rynek, odpowiadają interesowi publicznemu; w przyszłości, przy lepszym stanie finansów, będzie można usunąć odrutowanie Rynku i zaprowadzić kable podziemne. Mowca przedłożył wniosek, aby w bieżącym roku wybudowano linię: most na Wiśle — Starowiślna — św. Gertrudy — plac Dominikański — plac Franciszkański — kościół św. Salwatora, i aby budowę dalszych linii Rada uchwalała co roku na wniosek Komisji tramwajowej.

R. m. Domański wyraził zapatrywanie, że druty w Rynku nie szpecą miasta i że konfiguracja miasta jest tego rodzaju, iż tramwaj musi iść przez Rynek.

R. m. Wachtel zaznacza potrzebę rychłej budowy linii tramwajowej do nowego dworca towarowego.

R. m. Maryan Starzewski wyraża radość z tego powodu, że nowe linie połączą stare miasto z nowym i przyczynią się do utrwalenia stosunków między obywatelstwem.

Sprawozdawca w końcowym wywodzie podniósł z zadowoleniem, że przeciwko wnioskowi niema żadnej opozycji. P. referent przyjął rezolucję r. m. Maywalta do swoich wniosków i wobec wywodów r. m. Domańskiego zaznaczył, że przecież usunięcie przewodów nadziemnych w Rynku jest pożądane i będzie dokonane.

Rada uchwaliła jednomyślnie wnioski Komisji tramwajowej wraz z rezolucją r. m. Maywalta.

Przewodniczący zamyka posiedzenie o godzinie $8\frac{3}{4}$ wieczór.

Posiedzenie tajne (8 w kad. XVI.) z dnia 9 stycznia 1912 r.

Rada miasta zamianowała p. **Jakóba Marcelęgo Wachtla**, oficjała technicznego Budown. miej. w X. kl. rangi, **oficjałem technicznym Budown. miej. w IX. kl. rangi**, z poborami do tej rangi przywiązaniem. (LPrez.: 894/911).

Sprawozdanie ze Sekcyj i Komisyj.

Sekcja ekonomiczna.

I. Posiedzenie w dniu 3 stycznia 1912 r.

Ponieważ zwyczaj **obsypywania się owsem** i **confetti** w dniu św. Szczepana przybiera niepożądane a nawet niebezpieczne rozmiary. Amatorzy tego obsypywania dodają do owsa groch a nawet kamyczki i biją taką mieszaniną przechodniów w twarz i oczy. Sekcja wyraziła życzenie, aby Magistrat poczynił odpowiednie zarządzenia.

Sekcja poleciła Magistratowi wydać zarządzenia, aby Zakład czyszczenia miasta możliwie intensywnie czyścił ulice z błota.

Zwrócono dalej uwagę Magistratu na to, że niektórzy **przekupnie owoców** na wózkach są nieodpowiednio umieszczeni na chodnikach.

W dalszym ciągu obrad Sekcyja zwróciła się z prośbą do Prezydum miasta, aby we właściwej drodze i u właściwych czynników starało się o przyjęcie do skutku w Krakowie kursu **seminaryjnego** dla absolwentów **politechniki** na wzór podobnego kursu we Lwowie, który rozpoczyna się w dniu 8 stycznia b. r. i trwać ma 8 dni. Kursa te są bardzo pożądane dla ukończonych politechników zwłaszcza w dziedzinie konstrukcyi żelazno-betonowych i obliczeń statycznych.

Wreszcie Sekcyja zgodnie z wnioskiem Magistratu oświadczyła się za **oświetleniem nowego III. mostu** na Wiśle u wylotu ulicy Starowiśniej elektrycznością.

II. Posiedzenie w dniu 17 stycznia 1912 r.

Sekcyja zgodnie z wnioskiem Magistratu wybrała subkomitet z 3 członków, mianowicie r. m. Turskiego, Meusa i Perosia, który wspólnie ze subkomitetem wybranym przez Radę artystyczną tudzież z dwoma delegatami Komitetu budowy **pomnika Tadeusza Kościuszki** ma się zastanowić nad wyborem miejsca w Rynku głównym po stronie zachodniej pod pomnik Kościuszki i przedłożyć swą opinię względnie propozycję właściwym czynnikom Rady miejskiej w celu ostatecznego oznaczenia miejsca pod pomnik.

Następnie zatwierdziła Sekcyja **linie regulacyjne** dla ul. Montelupich i ul. Siennej.

III. Posiedzenie w dniu 24 stycznia 1912 r.

Sekcyja poleciła Magistratowi wydać odpowiednie zarządzenia co do **zabezpieczenia otworów** piwnicznych, znajdujących się w poziomie chodników.

Polecono również Magistratowi przygotować projekt udogodnienia i ulepszenia **dostępu na Wawel** od strony Podzamecza, dostęp bowiem dzisiejszy jest zwłaszcza po śniegu lub w razie odwilży bardzo trudny.

W dalszym ciągu zatwierdziła Sekcyja **linię regulacyjną** części ul. Grzegórzeckiej, położonej między nową ulicą na korycie starej Wisły a ulicą Woźniakowskiego.

W końcu rozpatrywała Sekcyja sprawę **regulacyi ulicy Basztowej** na narożniku tejże ulicy i Rynku kleparskiego.

IV. Posiedzenie w dniu 31 stycznia 1913 r.

Sekcyja poleciła Magistratowi zająć się uporządkowaniem parkanu, okalającego realność Ogińskich, położoną przy ul. Lubicz między ul. Pawią a placem dworca kolejowego.

Sekcyja zatwierdziła **linię budowlaną** na Prądniku Czerwonym dla części nowo projektowanej ulicy poprzecznej.

Następnie Sekcyja wysłuchała referatu oddziału regulacyjnego Budownictwa m o projekcie **regulacyjnym otoczenia Wawelu**. Sekcyja wybrała subkomitet, który w najbliższych dniach projekt rozpatrzy i przedstawi Sekcyji wnioski.

Wreszcie rozpatrywała Sekcyja projekt **otwarcia nowych ulic** na gruntach fabryki Zieleniewskiego i kilku innych właścicieli posiadłości między ulicą Krowoderską i Zakładem Dra Żuławskiego na końcu ul. Długiej. Dla należytego zbadania projektu wybrała Sekcyja osobny subkomitet.

Sekcyja skarbowa.

I. Posiedzenie w dniu 2 stycznia 1912 r.

Sekcyja przeprowadziła dalszy ciąg dyskusyi szczegółowej nad §§ 6—9 projektu **ustawy o opłatach gminnych** od przyrostu **wartości gruntów**.

II. Posiedzenie w dniu 11 stycznia 1912 r.

Sekcyja ukończyła dyskusję nad **projektem ustawy o opłatach gminnych** od przyrostu **wartości gruntów**.

III. Posiedzenie w dniu 22 stycznia 1912 r.

Sekcyja uchwaliła na wniosek Rady miejs. Dr. Ponikły wnioski w sprawie przyjęcia do wiadomości zatwierdzającej **sprawozdanie o zamknięciu** rachunkowem funduszu obrotowego miejskiego za rok 1910 i udzielenie absolutorium odpowiedzialnym urzędnikom m. Izby obrachunkowej.

Sekcyja prawnicza.

I Posiedzenie w dniu 2 stycznia 1911 r.

Sekcyja uchwaliła kilka **spraw osobistych**.

II. Posiedzenie w dniu 23 stycznia 1912 r.

Sekcyja uchwaliła projekt **ustawy** przedłużającej koncesję na **popór myta** na drodze Dębni-Kobierzyn w Kapelance.

Sekcyja szkolna.

Posiedzenie w dniu 31 stycznia 1912 r.

Sekcyja uchwaliła przedstawić Radzie miasta wnioski w sprawie **udzielenia prezenty** na posadę nauczycielki w szkole Adama Mickiewicza.

Sekcyja V.

Posiedzenie w dniu 15 stycznia 1912 r.

Sekcyja omawiała sprawę **bezpieczeństwa publicznego** w Dzielnicach przyłączonych, a zwłaszcza w Zakrzówku, ze względu na zaszłe tam wypadki, oraz potrzebę powiększenia straży wojskowo-policyjnej w całym mieście.

Dalej załatwiła Sekcyja kilkadziesiąt **podaj o przyjęcie** do Gminy na podstawie 10-letniego zasiedzenia i uchwaliła wnioski na Radę miasta co do zapewnienia kilku osobom warunkowego przyjęcia na wypadek uzyskania obywatelstwa państwowego.

W końcu wyraziła Sekcyja swą opinię w sprawie koncesyi na **nową aptekę** w Krakowie, oraz na wniosek r. m. prof. Dra Pareńskiego postanowiła wezwać Magistrat o dopilnowanie, aby kupcy krakowscy odświeżali i odmalowywali co pewien czas wystawy sklepowe.

Połączone Sekcye.

I. Posiedzenie Sekcyi skarbowej i prawniczej w dniu 2 stycznia 1912 r.

Połączone Sekcye uchwaliły wnioski w sprawie przyznania funkcyonaryuszom Magistratu i Zakładu czyszczenia miasta **dotatku drożyznianego**. Dalej uchwalono wnioski Magistratu w sprawie przyznania dotatków funkcyjnych sługom prowizorycznym Magistratu przydzielo-

nych dla pełnienia służby doręczycielskiej sługom Komisaryatu targowego używanym do pełnienia funkcji targowych, oraz sługom miejskim, pełniącym funkcje doręczycielskie przy sądzie przemysłowym. Ponadto uchwalono **pensye wdowie** dla wdów po funkcjonariuszach gminnych, i kilka innych spraw osobistych.

II. Posiedzenie Sekcyj skarbowej i szkolnej w dniu 22 stycznia 1912 r.

Połączone Sekcye uchwaliły wnioski Magistratu w sprawie przyznania tymczasowemu i zastępczemu **nauzczycielstwu** krakowskiemu **dotatku drożyznianego**.

Komisya administracyjna.

I. Posiedzenie w dniu 20 stycznia 1912 r.

Komisya przyjęła do zatwierdzającej wiadomości sprawozdanie Administracji akcyzy o przeprowadzonej z dniem 1 stycznia 1912 r. **reorganizacji rachunkowości** kasowej w głównym urzędzie akcyzowym i urzędach liniowych, spowodowanej reformą podatku spożywczego i rozszerzeniem linii akcyzowej, dokonaniem w ciągu ubiegłego roku.

Następnie przeprowadziła Komisya obszerną dyskusję nad petycjami właścicieli gospodarstw rolnych z dzielnicy Zwierzyniec i Krowodrza, którzy domagają się **uwolnienia od podatku spożywczego** przy przewozie siana i słomy ze swych pól, położonych poza linią akcyzową do stodół, znajdujących się w obrębie tejże linii. Komisya, do której merytoryczne załatwienie petycji nie należy, uchwaliła zwrócić się jeszcze raz do władz skarbowych w tej sprawie i prosić o rychłe jej i przychylne załatwienie.

Następnie Komisya załatwiła cały szereg spraw administracyjnych, odnoszących się do rzeźni i targowicy.

II. Posiedzenie w dniu 26 stycznia 1912 r.

Większą część posiedzenia zajęła **sprawa fabryki lodu**, której urządzenie po wyczerpującej dyskusji uchwalono, a na dostawę urządzeń mechanicznych zatwierdzono ofertę firmy Skoda.

Fabryka lodu, obliczona na produkcję roczną 33.600 centnarów metrycznych lodu przeźroczystego, urządzoną będzie przy chłodni, jako oddział dodatkowy i kosztować będzie około 76.000 koron.

Fabryka będzie mogła być puszczoną w ruch już w maju b. r.

Komisya drogowo-kanalowa.

I. Posiedzenie w dniu 12 stycznia 1912 r.

Komisya zatwierdziła między innymi **profil podłużny ulicy Grzegórzeckiej** — następnie wydelegowano z ramienia Komisji dwóch członków jako znawców motorów benzynowych, a to celem wydania fachowej opinii w kierunku zakupu samochodów ciężarowych. Uporządkowano **placu Wolnica** polecono objąć najbliższym programem robót. Dalej zatwierdzono wnioski Magistratu w sprawie **asfaltowania** i budowy kanału w części ulicy Pijarskiej. W końcu przeprowadzono dyskusję nad sprawą **podjazdu** ewentualnie przejazdu w ulicy **Warszawskiej** (stacja osobowa).

II. Posiedzenie w dniu 16 stycznia 1912 r.

Komisya uchwaliła po dyskusji **taryfę cen** jednostkowych dla wymiaru jednorazowych należytości, wynikających z **§ 16 a. i b.** noweli do ustawy budowlanej m. Krakowa. Następnie zatwierdziła projekt tymczasowego skanalizowania ul. św. Łazarza od ulicy Grzegórzeckiej do ulicy Kopernika, tudzież projekt odwodnienia ulic na Blichu.

Komisya gruntowa.

Posiedzenie w dniu 25 stycznia 1912 r.

Komisya ustaliła termin rozpisania publicznej **licytacji na sprzedaż gruntów pofortecznych**, położonych między ulicą Długą a Krowoderską i przedłużeniem ulicy Smoleńsk a Zwierzyniecką, ustaliła również sposób ogłoszenia licytacji i sposób odgródnienia na sprzedaż przeznaczonych poszczególnych parcel, — następnie uchwaliła kredyt w kwocie 15.200 koron, na zdjęcia geometryczne w dzielnicach IX., X., XI. i XX. i sposób pokrycia tegoż wydatku, tudzież przyznała kredyt 2.700 koron na wykonać się mające plany warstwowe terenów w gminach przyłączonych „Zwierzyniec i Dąbie“.

Komisya dla przemysłu gospodnio-szynkarskiego.

I. Posiedzenie w dniu 8 stycznia 1912 r.

Komisya **wydała opinię** imieniem Gminy m. Krakowa co do podań o **koncesye** szynkarskie w Dzielnicy XII. (Półwieś), XIII. (Zwierzyniec) i XIV. (Czarna wieś).

II. Posiedzenie w dniu 25 stycznia 1912 r.

Komisya **wydała opinię** co do podań o **koncesye szynkarskie** z dzielnicy Nowej wsi, Łobzowa, Krowodrzy i Dąbia oraz co do 16 podań o także koncesye w dawnych dzielnicach miasta.

Komisya dla rozszerzenia granic Krakowa.

Posiedzenie w dniu 4 stycznia 1912 r.

Przedmiotem obrad były instrukcje dla subkomitetu, który z łona tej Komisji został wybrany dla przeprowadzenia rokowań w sprawie **połączenia się Podgórze z Krakowem**. Do subkomitetu wybrano Prezydenta miasta, I-go i II-go Wiceprezydenta tudzież Radców miejskich: Daszyńskiego, Dattnera, Federowicza J. K., Hałatkiewicza, Iglieckiego, Dra Landaua Ign. i Dra Tillesa.

Prezydenta miasta upoważniono do powoływania z łona Komisji zastępców w miejsce nieobecnych członków subkomitetu.

Komisya statutowa.

Posiedzenie w dniu 4 stycznia 1912 r.

Przed porządkiem dziennym postawił r. m. Dr. Maryan Starzewski wniosek o reasumpeję poprzedniej uchwały Komisji statutowej, przyznającej **bierność wyborczą** tylko mężczyznom, uzasadniając potrzebę przyznania biernego prawa wyborczego także i kobietom.

Komisya uchwaliła wniosek **powyższy**, odracząc obrady odnośnie na czas po uchwaleniu innych zasad reformy ordynacji wyborczej.

Obrady toczyły się dalej nad zasadami co do wyłączenia i wykluczenia od biernego prawa wyborczego oraz co do t. zw. **incompatibilitas radców** miejskich.

W pierwszej sprawie uchwalono zasady objęte obecnym statutem m. z wyjątkiem ust. b) w § 27.

Co do drugiej sprawy polecono Magistratowi zebrać materiały z innych statutów i z węgierskiej ustawy wyborczej do Sejmu węgierskiego.

W końcu rozpoczęła Komisja obrady nad ilością mandatów radzieckich i podziałem miasta na okręgi wyborcze.

Powzięcie uchwał odroczone, polecając Magistratowi dostarczenie dat co do ilości ludności i ilości wyborców według dzielnic.

Komisja wodociągowa.

I. Posiedzenie w dniu 5 stycznia 1912 r.

Komisja przyjęła **sprawozdanie** dyrektora wodociągu z **roku 1911**, z którego wynika że mimo mniej korzystnych warunków atmosferycznych wypompowano blisko 1 milion m³ wody więcej niż w roku 1910 co przedstawia wzrost konsumpcji 33% w stosunku do roku poprzedniego.

Komisja poleciła Magistratowi poczynienie starań o kreowanie w Krakowie **państwowej stacji cechowniczej** dla wodomierzy, gazomierzy i elektromierzy. Zatwierdziła **oferty** na dostawy materiałów dla wodociągu na r. 1912.

Poczem załatwiła bieżące sprawy administracyjne.

II. Posiedzenie w dniu 26 stycznia 1912 r.

Komisja uchwaliła warunki **nowej oferty** dla miasta Podgórze w sprawie **rozszerzenia wodociągu** krakowskiego na terytoryum Podgórze.

Komisja dla nazw ulic.

Komisja dla nazw ulic w mieście Krakowie przy współudziale delegata Tow. Opieki nad Polskimi zabawkami Sztuki i kultury oraz Tow. ochrony Piękności miasta Krakowa i okolic tudzież Tow. Miłośników zabawków m. Krakowa i delegata Towarzystwa Technicznego na wstępnym posiedzeniu w dniu 11 stycznia 1912 roku pod przewodnictwem I. Wiceprezydenta Dra Szarskiego przeprowadziła w zakreslonych przez Komisję ramach dyskusję, w szczególności nad wytycznym kierunkiem podjętej przez Komisję pracy, w toku której podjęto wnioski utworzenia Subkomitetu, któryby się zajął przygotowaniem materiału wstępnego dla obrad pełnej Komisji i w tym też celu równocześnie wybrano z łona Komisji członków, subkomitetu składającego się z dwóch radców miejskich i trzech delegatów. Poczem przewodniczący posiedzenie zamknął, subkomitet zaś natychmiast rozpoczął obrady nad nadaniem nazw ulicom w Dz. XI. „Dębniaki“ a następnie w Dz. X. „Zakrzówek“.

